

Aan de leden van de Tweede Kamer
Betrokken bij het aandachtsgebied Justitie en Veiligheid

Den Dolder 23 juni 2019

Hooggeachte kamerleden.

Bij deze wenden wij, het bestuur van de belangenvereniging Den Dolder, ons tot u. Reden hiervoor is de commissievergadering over de inspectierapporten over de FPA Utrecht (in Den Dolder) en de voortgang van de beleidsreactie van de minister naar aanleiding van de onderzoeksrapporten over Michael P. die voor 26 juni 2019 op uw agenda staat.

Wij brengen nogmaals onze brieven van 3 april en 13 mei aan minister Dekker onder uw aandacht, alsmede het antwoord van de minister dd. 29 mei 2019 (bijlagen). Van onze brieven van 3 april en 13 mei heeft u indertijd per mail een kopie ontvangen.

Sinds 3 april en de komst van minister Dekker naar Den Dolder op 18 april, is het vertrouwen van veel inwoners in het dorp in de forensische kliniek nog verder afgenomen. Dit mede door de gebeurtenissen van het eerste weekend van juni (casus inbraak Gall & Gall en casus Peter M.).

Op 19 juni jl. was er een vergadering van de klankbordgroep, een overlegvorm van bestuur en directie van Fivoor met een groep bewoners uit het dorp, Daarbij waren ook de wijkmanager en een communicatie adviseur van de gemeente Zeist aanwezig. De laatste twee vergaderingen is ook iemand van het Ministerie van Justitie en Veiligheid aangeschoven.

Op één belangrijk onderwerp botsen wij elke vergadering weer met de directie van Fivoor. Wij zijn, met ons gezonde verstand, van mening dat het mogelijk moet zijn voor Fivoor om huisregels te maken voor hun cliënten/ patiënten en die te handhaven.

Voor rust en gevoel van veiligheid in het dorp gaat het daarbij om twee concrete issues:

1. De deur voor cliënten blijft dicht gedurende de nachtelijke uren. Bij voorbeeld van 21.00 uur tot 8.00 uur. Ook voor cliënten die vrijwillig zijn opgenomen.

2. Het wijkje Duivenhorst, dat op de looproute ligt tussen het dorp en de instelling, heeft veel overlast van cliënten. Waarom is het niet mogelijk om een huisregel te maken waarbij men met cliënten afspreekt om, ten behoeve van de rust in die wijk, de alternatieve (iets langere) route te nemen?

Met betrekking tot punt 1.

Veel inwoners zijn erg geschrokken van het 'Gall & Gall incident' in het eerste weekend van juni. Het betrof een cliënt die een voorwaardelijke gevangenisstraf had, met als voorwaarde dat hij zich liet behandelen in de FPA in Den Dolder. Zo iemand zit daar theoretisch vrijwillig. Als hij de voorwaarde overtreedt is hij in beginsel vrij man tot een rechter bepaalt dat de voorwaardelijke straf wordt omgezet in een onvoorwaardelijke.

Deze cliënt begon zaterdagavond stampij te maken, waarna de FPA tot 02.30 uur bezig geweest is met overleg met reclassering, OM en crisisdienst. Tenslotte bleek deze cliënt niet gevaarlijk genoeg om gedwongen opgenomen te worden. Hij is om 02.30 uur vrijgelaten in ons dorp waar voornamelijk bos is, en geen openbaar vervoer in de nacht. Hij is linea recta door het bos en een

deel van het dorp naar de Gall & Gall gelopen, heeft daar een ruit ingeslagen en zijn drankzucht bevredigd.

Ook nu weer realiseerden dorpsbewoners zich dat hun eigen opgroeiende jeugd, die in de loop van de nacht thuis kwamen van een examenfeest of avondje uit, een opgefokte of anderszins verstoorde man op zoek naar drank hadden kunnen tegenkomen in het dorp en op stille plekken bij het bos. Het voedt opnieuw de gevoelens van angst en onveiligheid.

Het is ook in strijd met de toezeggingen die de toenmalige bestuurders (Mevrouw Vernimmen en mevrouw van Dijk deden) deden in de bijeenkomst met het dorp in de Maria Christina kerk, kort na de dood van Anne Faber. “Onze cliënten moeten uiterlijk om 22.00 uur binnen zijn”.

Per mail is deze toezegging door mevrouw Verminnen herhaald aan de belangenvereniging Den Dolder, in november 2017. Met gezond verstand hebben bewoners van het dorp dit opgevat als: na 22.00 uur zitten cliënten binnen. Helaas blijkt ook dit vertrouwen naïef geweest te zijn.

Sinds deze incidenten begin juni en in opdracht van minister Dekker ontvangen wij vanuit Fivoor vele mailberichten over het ‘niet terugkeren van verlof’. Dit zijn er ongeveer één per dag, in het weekend meerdere. Dit doet de dorpsbewoners realiseren dat er achter de mededeling “Onze cliënten moeten uiterlijk om 22.00 uur binnen zijn” een wereld van “niet binnen zijn” zit. Een wereld die in strijd is met de suggestie van veiligheid die door bestuurders werd gewekt met de zin: “Onze cliënten moeten uiterlijk om 22.00 uur binnen zijn”. Dit is iets dat wij de afgelopen jaren herhaaldelijk hebben moeten constateren in ons contact met de instelling; met het voorlezen van de protocollen vertellen zij niet de realiteit van de uitvoering.

Met de huisregel: ‘geen vertrek tussen 21.00 en 08.00 uur’ en een adequate handhaving zouden de inwoners van Den Dolder in ieder geval in de nachtelijke uren minder stress en zorgen ervaren. Daarnaast kunnen extra maatschappelijke kosten voor politie-inzet en helikoptergebruik worden voorkomen, zoals in de nacht na de inbraak bij Gal & Gall het geval was. Jammer van het weggegooid geld, en jammer van de onnodige schade bij Gall & Gall.

Volgens de instelling is het vanwege grondrechten niet mogelijk om dit soort simpele huisregels te maken en te handhaven.

Deze houding sterkt bij ons het gevoel dat de vrijheid en resocialisatie van de cliënten nog altijd vóór de vrijheid en veiligheid van dorpsbewoners gaat. We merken onvoldoende van bereidheid om te investeren in de veiligheid van het dorp, ondanks herhaalde verzoeken om meer beveiligers en buurtcoaches. Deze gevoelens zijn ook in het laatste huiskameroverleg met de burgemeester weer duidelijk en met emotie verwoord. Het is niet voor niets dat enkele inwoners een petitie: “Sluit Fivoor” zijn begonnen, die nu al 2000 handtekeningen heeft.

In de klankbordgroep wordt ons telkenmale door het bestuur van Fivoor te kennen gegeven dat zij nu eenmaal gebonden zijn aan de wet, dus dit soort huisregels niet kunnen hanteren. Wij worden naar “Den Haag “ verwezen. Daarom wenden wij ons nu tot u.

Wij verzoeken u om de minister kritisch te bevragen of het stellen en handhaven van huisregels als bovengenoemde (geen ontslag in de avond en nacht, even omlopen om te voorkomen dat bewoners van een wijkje op de looproute hinder ondervinden van cliënten) inderdaad niet mogelijk is.

In de verpleeghuiswereld geldt bij voorbeeld het volgende beleid. “Door vrijwillig een overeenkomst met de zorginstelling aan te gaan, bindt de cliënt zich onder andere aan de regel

dat ontslag niet van het ene moment op het andere kan. De zorginstelling moet de tijd krijgen om te regelen dat er ook voldoende zorg is na ontslag. (En dat kan alleen overdag). ”

Had niet ook de cliënt van het Gall & Gall incident door betere ontslagzorg tegen zichzelf beschermd moeten worden? Om 2.30 uur iemand letterlijk het bos insturen getuigt toch niet van goede zorg? Nu heeft hij weer een strafbaar feit op zijn naam staan.

Mocht het inderdaad niet mogelijk zijn bovengenoemde simpele huisregels in de (forensisch) psychiatrische instellingen te hanteren, dan verzoeken wij u om zo spoedig mogelijk een voorstel in te dienen om de wet aan te passen zodat dit wel mogelijk wordt.

Bij deze herhalen wij onze verzoeken aan de minister van 3 april en 13 mei jongstleden om de instelling eerder dan voorzien te sluiten, bij voorbeeld door middel van het niet langer inkopen van zorg bij Fivoor in Den Dolder. Sindsdien zijn de redenen daarvoor alleen maar toegenomen. Voor heel veel inwoners in Den Dolder is de maat vol. Men wenst een duidelijk en snel tijdspad richting het sowieso voorgenomen vertrek van de kliniek uit Den Dolder. Ons inziens zou dat een belangrijke bijdrage zijn tot herstel van vertrouwen.

Met vriendelijke groet,

Belangenvereniging Den Dolder,

Mr.J.H Scherphuis,
Secretaris,
030-2284104
Paltzerweg 156
3734CN Den Dolder